نفت و انرژی

تغییر ساعت کاری ادارات در تابستان، اجرایی می‌شود

مدیرعامل شرکت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق(توانیر) گفت: براساس مصوبه هیات وزیران و با هدف کاهش مصرف برق پیش بینی شده از ۱۵ خرداد تا ۱۵ شهریور ماه برنامه اصلاح ساعت کاری ادارات صورت گیرد.

به گزارش زمان به نقل از توانیر، مصطفی رجبی مشهدی روز چهارشنبه در این باره اظهار کرد: براساس مصوبه هیات وزیران پیش بینی شده از ۱۵ خرداد تا ۱۵ شهریورماه برنامه اصلاح ساعت کاری ادارات صورت گیرد و امیدواریم این مصوبه همچنان به قوت خود باقی بماند. وی ادامه داد: میزان صرفه جویی که در مصرف برق در حوزه ادارات در سال گذشته انجام شد، حدود ۱۵۰۰ مگاوات بوده که اثرگذاری بسیار زیادی در کاهش مصرف برق داشت.

مدیرعامل توانیر خاطرنشان کرد: علاوه بر اصلاح ساعات کاری ادارات خاموش بودن وسایل سرمایشی بعد از اتمام ساعات کاری نیز مورد تاکید مصوبه دولت بود که در مجموع منجر به صرفه جویی ۱۵۰۰ مگاواتی شد.

رجبی مشهدی ادامه داد: رشد اوج بار در یک ماه گذشته نسبت به سال قبل ۱۳ درصد در ساعات بعد ظهر بوده و میزان رشد انرژی هم ۷.۳ درصد بوده است.

نفت ایران بهشت سرمایه گذاران

مدیر سرمایه‌گذاری و کسب‌وکار شرکت ملی نفت ایران، صنعت نفت را یک صنعت بین‌المللی دانست و گفت: ایران بهشت فرصت‌ها برای سرمایه‌گذاران است، دسترسی به نیروی جوان و تحصیلکرده، منابع معدنی خام، تجهیزات و زیرساخت‌های داخلی ازجمله مزایای سرمایه‌گذاری در ایران است.

به گزارش زمان به نقل از شانا، امیر مقیسه در برنامه میز اقتصاد شبکه خبر با بیان اینکه برای تحقق تکالیف اهدافی که در برنامه هفتم پیشرفت در حوزه نفت و گاز تدوین شده و از سوی مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است، برگزاری این رویداد در دستور کار قرار گرفت، اظهار کرد: شرکت ملی نفت ایران به‌منظور دستیابی به این اهداف و بهره‌مندی بخش خصوصی و غیردولتی کشور و همین‌طور آحاد مردم از اقتصاد نفت و گاز، اقدام به طراحی این رویداد کرده که در این رویداد، ۲۰۰ فرصت سرمایه‌گذاری صنعت نفت را رونمایی می‌شود. وی با بیان اینکه بیش از ۱۰۰ بسته در حوزه توسعه میدان‌های نفت و گاز خواهد بود و مابقی هم فرصت‌های سرمایه‌گذاری است که در زنجیره ارزش تحت مدیریت و مأموریت شرکت ملی نفت ایران قرار دارد، افزود: طراحی این رویداد و بسته‌های مشوقی که در نظر گرفتیم با محوریت بخش خصوصی و غیردولتی ایرانی است، البته محدودیتی برای حضور بخش خارجی در مشارکت برای اجرای این طرح و پروژه‌ها نداریم و در قراردادهای جاری و قراردادهایی که بعد از این رویداد امضا خواهیم کرد، ظرفیت لازم پیش‌بینی شده که شرکای خارجی ورود کنند.

مدیر سرمایه‌گذاری و کسب‌وکار شرکت ملی نفت ایران با بیان اینکه حتماً شرکت‌های خارجی باید در کنار شرکت‌های ایرانی قرار بگیرند، بیان کرد: تاکنون بیش از ۳۰ شرکت از ۳۰ کشور خارجی برای حضور در این رویداد ثبت‌نام کرده‌اند. در سطوح مختلف نیز اطلاع‌رسانی شده است و استقبال کرده‌اند.

ایجاد فضای واقعی کسب‌وکار برای جذب سرمایه‌گذاران

مقیسه از انتشار اطلاعات جامع میدان‌ها و الگوهای قراردادی، رونمایی از بسته‌های تشویقی و تسهیلاتی و صندوق تضمین غیردولتی صنعت نفت در رویداد پیش رو خبر داد و تأکید کرد: هدف ما ایجاد فضای واقعی کسب‌وکار برای جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در صنعت نفت است. وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاران همیشه و در همه بخش‌ها بحث شفافیت و ایجاد اطمینان در فضای کسب‌وکار را مطرح می‌کنند، بیان کرد: در این رویداد و بسته‌هایی که طراحی شده، سعی کردیم بخش قابل‌توجهی از اطلاعات لازم را برای اطمینان و انتخاب آزادانه بخش خصوصی و غیردولتی و همین‌طور سرمایه‌گذاران خارجی منتشر کنیم. مدیر سرمایه‌گذاری و کسب‌وکار شرکت ملی نفت ایران با اشاره به اینکه اطلاعات مربوط به تولید و مشخصات میدان‌ها و مختصات اقتصادی در معرفی طرح‌ها قرار داده شده است، افزود: به‌صورت پیشنهادی، در مورد انواع قراردادهایی که شرکت ملی نفت حاضر به مذاکره است، اعلام خواهد شد. همچنین اعلام کرده‌ایم که الگوی پیشنهادی قراردادی هم قابل مذاکره است.

بهبود اقتصاد قراردادهای نفتی و افزایش نرخ بازده داخلی

مقیسه با بیان اینکه در رویداد هفته آینده، یک بسته تشویقی و تسهیلاتی را برای امضای قراردادهای بالادستی رونمایی می‌کنیم که در این بسته افزون بر بهبود اقتصاد قراردادهای نفتی و افزایش نرخ بازده داخلی این دسته از قراردادها، در مورد زمان‌بندی مشخص با سازمان برنامه و بودجه توافق کرده‌ایم که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، گفت: در خصوص تعیین شاخص‌های اقتصادی افزون بر اینکه میزان سوددهی این کسب‌وکار را در داخل کشور در نظر می‌گیریم، بحث رقابت‌پذیری با سایر پروژه‌ها در منطقه و قراردادهای مشابه در سایر کشورها را هم داریم. وی با تأکید بر اینکه صنعت نفت یک صنعت بین‌المللی است.

وزیر راه و شهرسازی خبر داد:

خرید مسکن آماده تحویل از سوی دولت برای اجاره‌داری

وزیر راه و شهرسازی از ورود دولت برای خرید مسکن‌های آماده تحویل به منظور اجاره‌داری خبر داد که با اولویت به زوج‌های جوان و دهک‌های پایین درآمدی تعلق خواهد گرفت.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا، فرزانه صادق روز پنجشنبه در خاتمه نشست پایش طرح‌های حمایتی مسکن و برنامه‌ریزی برای اجرای بسته حمایتی استیجار در جمع خبرنگاران با اشاره به جلسه اخیر شورای عالی مسکن با حضور رئیس جمهور اظهار داشت: این جلسه جزو معدود جلسات شورای عالی مسکن بود که همه اعضا و وزرا در آن حضور داشتند که نشان دهنده دغدغه‌مندی همه اعضای دولت و اعضای شورا در این خصوص است. وی بیان داشت: در جلسه شورای عالی مسکن توانستیم در حوزه تسهیلات در دو بخش تسهیلات قرض الحسنه برای دهک‌های کم درآمد و تحت پوشش و همچنین تسهیلات با نرخ ۲۳ درصد را مصوب کنیم. وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: در این جلسه ۲۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه و ۲۰۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات با بهره ۲۳ درصد برای موضوع ودیعه مسکن مصوب شد. وی اظهار داشت: تشکیل هیات عالی بانک‌ها قبل از جلسه شورای عالی مسکن و هماهنگی که با بانک‌ها انجام شده بود به نوعی ضمانت اجرایی این بسته استیجار خواهد بود. صادق ادامه داد: در جلسه امروز با حضور مدیران کل راه و شهرسازی سرتاسر کشور مقرر شد شورای مسکن استان‌ها با حضور استانداران در اولین فرصت تشکیل شود و فرایند دسترسی به تسهیلات تشریح شود تا مردم دچار سردرگمی نشوند. وی گفت: اطلاعات مربوطه در سایت وزارت راه و شهرسازی نیز درج خواهد شد. این عضو کابینه دولت چهاردهم خاطرنشان کرد: دولت در موضوع خرید مسکن آماده تحویل برای اجاره داری ورود کرده که با اولویت به زوج‌های جوان و دهک‌های پایین ارائه خواهد شد؛ در این زمینه عدد و رقم مشخص شده اما با نیاز واقعی فاصله دارد. وزیر راه و شهرسازی یادور شد: شورای عالی مسکن همچنین دو ماه برای تدوین آیین نامه اجاره‌داری که تنظیمگر اجاره خواهد بود مهلت داد. وی گفت: در سال‌های گذشته مطابق قانون سقف مبلغ اجاره بها مشخص شده بود اما در بسیاری استان‌ها و شهرها این نرخ‌ها رعایت نمی‌شد، با این حال ما در بسته استیجار جدید گامی در جهت تشویق موجران برداشتیم که اگر درصد اجاره بها را رعایت کنند وام جعاله برای تعمیر مسکن دریافت خواهند کرد. وی خاطرنشان کرد: میزان افزایش نرخ اجاره به شورای مسکن استان‌ها سپرده شد تا بر مبنای نرخ تورم و بر اساس بررسی‌های خود ارقام را اعلام کنند.

رفع تحریم ها شرط کافی برای تحقق رشد اقتصادی نیست

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: اگر تحریم‌ها کاهش پیدا کند بر فضای اقتصادی کشور تاثیرگذار خواهد بود، البته این موضوع شرط لازم رشد اقتصادی است ولی شرط کافی نیست و در کنار آن لازم است سیاست‌های پولی و قوانین در این حوزه را اصلاح کنیم.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، جعفر قادری عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: رشد نهاده‌های تولیدی و رشد بهره‌وری، عوامل تامین کننده رشد اقتصادی هستند. در رشد نهاده‌های تولیدی در دسترسی به منابع طبیعی محدودیتی نداریم و جزو کشورهایی هستیم که چند برابر جمعیت کشورمان از منابع طبیعی برخوردار هستیم. مشکل کشورمان این است که برای استفاده از منابع طبیعی سرمایه‌گذاری درستی صورت نگرفته است. قادری گفت: اگر با رفع موانع سرمایه‌گذاری، تولید را تقویت و سهم مصرف را کاهش دهیم، می‌توانیم تولید را ارتقاء و شاهد رشد اقتصادی کشور باشیم. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس افزود: طبق برنامه پنج ساله هفتم توسعه، پیش بینی شده است تا یک سوم رشد هشت درصدی از محل افزایش بهره‌وری صورت بگیرد و از این ظرفیت برای رشد اقتصادی کشور استفاده کنیم. وی افزود: اقتصاد کشورمان یک اقتصاد تک‌محصولی، دولتی، متمرکز و غیر دانش‌بنیان است و مجموعه این عوامل می‌تواند بر رشد اقتصادی کشور تاثیر بگذارد. قادری گفت: لازمه تحقق رشد اقتصادی که در سال ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده؛ هماهنگی دولت، مجلس و قوه قضاییه است. وی گفت: حمایت از تولیدکنندگان داخلی مقدم بر سرمایه‌گذاری خارجی است، تا زمانی که نتوانیم از فعالان و سرمایه‌گذاران داخلی حمایت کنیم نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم سرمایه‌گذاران خارجی وارد کشور شوند. قادری گفت: اگر تحریم‌ها کاهش پیدا کند بر فضای اقتصادی کشور تاثیرگذار خواهد بود، البته این موضوع شرط لازم رشد اقتصادی است ولی شرط کافی نیست و در کنار آن لازم است سیاست‌های پولی و قوانین در این حوزه را اصلاح کنیم.

تامین ۶۵ درصد هزینه‌های جاری دولت از محل مالیات

مدیرکل دفتر حسابرسی سازمان امور مالیاتی گفت: در سال گذشته تامین ۶۵ درصد هزینه‌های جاری دولت از محل درآمدهای مالیاتی تأمین شده‌است که امر مهمی به شمار می‌آید.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، جهانگیر رحیمی در مورد عمده مشکل مالیاتی اصناف اظهار کرد: اگرچه مالیات بر ارزش افزوده به صورت کلی شامل تمامی مشاغلی می‌شود که به هر طریقی به خرید و فروش کالا و خدمات می‌پردازند اما عمده مشکل اصناف نیز در همین بخش یعنی مالیات بر ارزش افزوده است. وی در مصاحبه با رادیو اقتصاد افزود: فرمول مالیات ارزش افزوده، براساس ارزش افزوده ایجادشده در مراحل مختلف تولید یک کالا یا ارائه خدمت، تعیین می‌شود و پرداخت مالیات بر ارزش افزوده به عهده مصرف‌کننده نهایی است اما محاسبه این ارزش افزوده با استفاده از خوداظهاری مالیاتی فعالان اقتصادی در سامانه ارزش افزوده انجام می‌شود. مدیرکل دفتر حسابرسی سازمان امور مالیاتی کشور عنوان کرد: لازم است هرجایی هر شخصی مشمول مالیات می‌شود آن را پرداخت کند و این موضوع برای فعالان اقتصادی رصد می‌شود. رحیمی یادآور شد: بررسی‌ها نشان می‌دهد که اصناف در چرخه پرداخت مالیات بر ارزش افزوده چالش‌های زیادی دارند. در حال حاضر در دنیا ارزش افزوده را زمانی که مصرف کننده نهایی پرداخت می‌کند به عنوان تشویق پرداخت‌های مالیاتی بخشی از مالیات را به خود مصرف کننده عودت می‌دهند تا علاقمندی به توسعه و استفاده از سیستم شفاف گسترش یابد اما این اتفاق در اقتصاد ایران رخ نمی‌دهد. وی با اشاره به تخلفات مالیات بر ارزش افزوده گفت: نبود شفافیت در حساب‌های بانکی اصناف که منجر به معاملات غیرثبتی و فروش بدون فاکتور محصولات می‌شود سبب شده این ارزش افزوده از جیب مصرف کننده پرداخت شود. مدیرکل دفتر حسابرسی سازمان امور مالیاتی کشور خاطرنشان کرد: ما حساب‌های شخصی صاحبان مشاغل را رصد می‌کنیم و در صورت مغایرت رفتارهای اقتصادی به دلیل واریز وجه در بازه‌های زمانی مختلف موجه نشان دار بودن این حساب و فعالیت اقتصادی آن می‌شویم. رحیمی تصریح کرد: اتکای دولت به مالیات بر ارزش افزوده محرز است. در سال گذشته تأمین ۶۵ درصد هزینه‌های جاری دولت از محل درآمدهای مالیاتی تأمین شده‌است که امر مهمی به شمار می‌آید. وی افزود: پایه این محاسبات عمدتاً بر مبنای ابراز مودی در ثبت‌نام خود و همچنین مطابقت داده‌های در اختیار سازمان همچون اطلاعات حساب‌های بانکی و صورت‌حساب‌ها استوار است. مدیرکل دفتر حسابرسی سازمان امور مالیاتی کشور بیان کرد: یکی از مهم‌ترین اهداف سازمان امور مالیاتی کشور این مسئله است که بتواند با استفاده از ضریب کاهشی، کمترین میزان مالیاتی را محاسبه و به صورت سیستمی قطعی سازد. رحیمی با اشاره به حمایت از مشاغل خرد و فعالان اقتصادی کم درآمد گفت: این سازمان به نحوی مالیات این دسته از فعالان اقتصادی را صفر می‌کند و در سال گذشته ۸۵ درصد از مودیان مالیاتی مشاغل کم درآمد شامل این قانون شدند.

قیمت گذاری خودروهای وارداتی دستوری شد

اگرچه شورای رقابت در اسفندماه خروج خودروهای وارداتی از شمول قیمت گذاری را تصویب کرده بود با این حال سازمان حمایت اعلام کرده که این خودروها همچنان مشمول قیمت گذاری هستند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، شورای رقابت در جلسه ۷۳۰ مورخ ۲۱ اسفند ۱۴۰۳ با موضوع اصلاح دستورالعمل تنظیم بازار خودروهای سواری تصویب کرده بود که از این پس دخالتی در قیمت‌گذاری خودروهای وارداتی نخواهد داشت. با این حال هفدهم فروردین ماه جلسه ستاد تنظیم بازار با حضور معاون اول رئیس جمهور برگزار شد؛ در این جلسه با توجه به ضرورت تعیین تکلیف نحوه عرضه خودروهای وارداتی و جلوگیری از افزایش قیمت خودروها و همچنین تأثیر آن بر سطح عمومی قیمت‌ها مقرر شد، قیمت کلیه خودروهای بنزینی و هیبریدی وارداتی پس از محاسبه سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان و تصویب ستاد تنظیم بازار عملیاتی شود. در همین راستا نیز حسین فرهیدزاده، رئیس سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان ۲۷ فروردین ماه یعنی تقریباً بعد از گذشت یک ماه از جلسه شورای رقابت، طی نامه‌ای با موضوع «قیمت‌گذاری خودروهای وارداتی» به رئیس هیئت‌مدیره انجمن واردکنندگان خودرو ایران اعلام کرد: «کلیه واردکنندگان خودروهای سواری بنزینی و هیبریدی مکلفند قبل از هر گونه تعیین و تغییر قیمت، گزارش لازم به همراه مستندات مربوطه را جهت بررسی کارشناسی به سازمان ارائه و پس از تأیید کارگروه تنظیم بازار عملیاتی خواهد شد.» در این نامه آمده است: پیرو نامه شماره ۴۸۵۱۰۹۶ مورخ ۲۶/۱۲/۱۴۰۳ در خصوص تصمیمات جلسه ۷۳۰ شورای رقابت پیرامون اصلاح دستورالعمل شماره ۵۴۳ شورای مزبور و مستثنی نمودن خودروهای وارداتی از شمول دستورالعمل تنظیم بازار خودروی سواری به آگاهی می‌رساند مطابق تصمیمات جلسه مورخ ۱۷/۰۱/۱۴۰۴ ستاد تنظیم بازار با حضور معاون اول محترم رئیس جمهور مشعر بر اینکه کلیه واردکنندگان خودروهای سواری بنزینی و هیبریدی مکلفند قبل از هرگونه تعیین و تغییر قیمت گزارش لازم به همراه مستندات مربوطه را جهت بررسی کارشناسی به این سازمان ارائه و پس از تأیید کارگروه تنظیم بازار عملیاتی خواهد شد. ضمناً عرضه خودروهای مذکور می‌بایست از طریق سامانه شفاف مورد تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام شود. لذا لطفاً مقرر نمائید لزوم ارائه اسناد و مدارک مثبته خودروهای وارداتی پس از ترخیص از گمرک به این سازمان، به نحو مقتضی به شرکت‌های عضو اطلاع رسانی گردیده و نظارت لازم بر حسن اجرای موضوع یادشده صورت پذیرد.

بررسی ویژه چالش‌های صنعت ساختمان در مجلس

رئیس انجمن صنعت ساختمان با اشاره به بررسی ویژه مشکلات صنعت در مجلس طی هفته آینده خواستار تسهیل فرآیند سرمایه‌گذاری و حذف رقابت بخش دولتی با خصوصی برای رونق بخش مسکن شد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، پژمان جوزی در یک برنامه تلویزیونی اظهار کرد: قرار است هفته آینده کمیسیون عمران مجلس جلسه ویژه‌ای برای بررسی چالش‌های صنعت ساختمان برگزار کند. وی افزود: امیدواریم این جلسات به تصمیم‌های عملیاتی و فوری برای نجات صنعت ساختمان منجر شود. وی با تأکید بر اهمیت شعار سال «سرمایه‌گذاری برای تولید»، این شعار را «مدبرانه» و بسیار مهم توصیف کرد و گفت: رهبر معظم انقلاب سال‌هاست بر ضرورت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و رفع موانع تأکید دارند، اما متأسفانه ساختار اداری کشور قفل است و بروکراسی بی‌مورد و مجوزدهی، مانعی بزرگ بر سر راه سرمایه‌گذاران ایجاد کرده است. وی با اشاره به مشکلات فعلی در صدور مجوز گفت: برای یک تصمیم کوچک و ساده ساختمانی، تشکیل کمیسیون‌های چندده‌نفره و گرفتن ده‌ها استعلام، باعث اتلاف زمان، افزایش هزینه و خروج پروژه‌ها از مسیر صحیح شده است. چرخه اداری کشور معیوب است و هزینه‌های بالای صدور مجوز، انگیزه سرمایه‌گذاران را از بین می‌برد. رئیس انجمن صنعت ساختمان درباره شرایط مطلوب برای توسعه سرمایه‌گذاری افزود: سرمایه‌گذاری موفق در بخش مسکن، نیازمند تسهیل‌گری دولت و عدم رقابت دولت با بخش خصوصی است. در حالی‌که در شرایط فعلی، بخش دولتی با برخورداری از امکانات ویژه، عملاً به رقیبی برای بخش خصوصی تبدیل شده است.

نگاه روز

سیگنال گمراه‌کننده به بازار کار

امیرعباس آذرم‌وند

یک کارشناس اقتصادی با گمراه کننده خواندن گزارش‌های اشتغال، تاکید دارد گزارش‌های رسمی این سیگنال را به سیاستگذار می‌دهند که کشور در مسیر درستی قرار دارد، حال آن‌که چنین نیست.

مرکز آمار نرخ بیکاری را در پایان سال گذشته در حالی ۷.۸ درصد اعلام کرد که این نرخ نسبت به وضعیت بیکاری در مدت زمان مشابه در سال ۱۴۰۲ کاهش ۰.۸ درصدی داشت. باید توجه داشت بخش مهمی از کاهش بیکاری به کاهش مشارکت اقتصادی در کشور برمی‌گردد که به طور مستقیم به کاهش اشتغال منجر شده است. بررسی جزییات بیشتر گزارش رسمی اشتغال نشان می‌دهد که در طول سال گذشته همواره نرخ بیکاری در کانال ۷ تا ۸ درصدی قرار داشته که یک نرخ کمتر تجربه شده در اقتصاد کشور به حساب می‌آید. همیشه در ایران نرخ بیکاری بیش از این رقم بوده است؛ به نحوی که گفته می‌شود نرخ بیکاری در طول دولت‌های پیشین نیز همواره بیش از نرخ‌های تک رقمی چند سال پیش بوده است. پیش از این مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به روند ارائه گزارش رسمی در حوزه اشتغال انتقاد کرده بود. در آن گزارش ضمن اینکه بخش مهمی از مشاغل موجود در کشور را جزو «مشاغل ناپایدار و بی کیفیت» دانست که اغلب در بخش خدمات و به شکل خویش فرما یا در بنگاه‌های کوچک‌تر از ۱۰ کارکن به وجود آمده است. بازوی پژوهشی مجلس خواهان اصلاحاتی در روند محاسبه نرخ بیکاری در کشور شد تا این آمار تصویری واقعی‌تر از اقتصاد را به سیاست‌گذاران ارائه دهد. در این رابطه محمد تقی فیاضی، تحلیلگر اقتصادی در مورد وضعیت اشتغال و بیکاری گفت: «در تحلیل آمار اخیر می‌توانیم به اعداد مهمی دست یابیم. بنا براین گزارش، تعداد جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در زمستان پارسال نسبت به ۱۴۰۲ افزایش ۷۹۱ هزار نفری داشته اما همزمان نرخ مشارکت اقتصادی از ۴۰.۸ درصد به ۴۰.۱ درصد کاهش یافت که همین مهمترین عامل کاهش نرخ بیکاری هم بوده است.» او ادامه داد: «اگر این ۰.۷ درصد که اکنون به جمعیت غیرفعال اضافه شده، را لحاظ می‌کردند، دیگر نرخ بیکاری هم با کاهش ۰.۸ درصدی به ۷.۸ درصد نمی‌رسید. به این ترتیب مرکز آمار در محاسباتش ادعا می‌کند که در فاصله میان زمستان ۱۴۰۲ تا ۱۴۰۳ بالغ بر ۲۲۳ هزار نفر از جمعیت بیکار کشور کاسته شده است.» فیاضی گفت: «توضیح دادم که اگر نرخ مشارکت مانند زمستان ۱۴۰۲ معادل ۴۰.۸ درصد محاسبه می‌شد، یعنی ۴۶۰ هزار نفر جویای کار بیشتری وجود می‌داشت که همین تعداد بر بیکاران اضافه می‌شد. در این حالت نرخ بیکاری اعلامی به حدود ۹.۳ درصد می‌رسید. در این حالت هم گرچه نرخ اعلام شده با مشاهدات جور در نمی‌آمد اما افزایش نرخ بیکاری نسبت به ۱۴۰۲، معقول‌تر به نظر می‌رسید.» این کارشناس اقتصاد کلان در پاسخ به اینکه چگونه در این شرایط آمارها از بهترین وضعیت اشتغال در کشور می‌گویند، توضیح داد: «همانطوری که می‌دانیم وضعیت اقتصاد وخیم است. شواهد میدانی نشان می‌دهند که بیکاری تبدیل به یک مرض مزمن شده که بیش از هر چیز به دلیل رکود طولانی مدت حاکم بر کشور است. رکود فعلی سبب شده بخش مهمی از مردم از یافتن شغل ناامید شوند و به همین جهت نرخ مشارکت کاهش یابد.» وی با بیان اینکه برای مقایسه بهتر میان وضعیت بیکاری در دولتهای مختلف، باید به میزان ایجاد شغل توجه کرد، توضیح داد: «محاسبات نشان می‌دهد که در ۵ سال آخر دولت رفسنجانی، هر سال به طور میانگین ۳۲ هزار شغل جدید ایجاد شده است. در ۸ سال خاتمی به طور متوسط سالانه ۴۴۶ هزار شغل تازه به وجود آمد و در دوره احمدی‌نژاد با وجود درآمدهای افسانه‌ای نفت سالانه ۵۰ هزار نفر بر میزان شاغلان افزوده شد. در دولت روحانی این عدد به ۴۶۰ هزار شغل رسید و در سه سال رییسی هم آمارها از ایجاد سالی ۲۱۵ هزار شغل خبر می‌دهند.» فیاضی تحلیل کرد: «اینجا لازم است به بررسی نقش کرونا هم بپردازیم. در سال ۹۹ که اوج شیوع کرونا بود ناگهان بیش از یک میلیون و ۴۴۰ هزار شغل از بین رفت. به این ترتیب اگر شیوع کرونا در دوره حسن روحانی رخ نمی‌داد در آمار ایجاد شغل هر دولت هم تفاوتی چشمگیر ایجاد می‌شد. به عبارت دیگر، اگر شیوع کرونا رخ نمی‌داد در دولت روحانی هر سال ۷۰۳ هزار شغل ایجاد شده بود.» وی با اشاره به نقش مثبت برجام بر اشتغال‌زایی گفت: «برآوردها نشان می‌دهد، بدون کرونا، میانگین ایجاد شغل در دوره روحانی به ۷۰۳ هزار نفر در سال می‌رسید که به مراتب بیش از دولت‌های دیگر است. مهم‌ترین تحول دوره روحانی توافق برجام بود که همزمان شاخص‌های مختلف چون رشد اقتصادی، تورم یا اشتغال‌زایی را به ارقام قابل قبولی رساند.» این تحلیلگر با یادآوری اینکه جمعیت در دهه ۹۰ بیش از دهه‌های پیشین بوده ، توضیح داد: «در سه سال میانی دهه ۹۰ که به شدت اقتصاد متاثر از برجام بود نرخ خالص اشتغال به ۱.۰۸۱ هزار رسید تا در این دوره مجموعا سه میلیون و ۲۴۴ هزار نفر بر تعداد شاغلان افزوده شود. توجه داشته باشید در ۸ سال خاتمی تنها ۳.۵ میلیون شغل ایجاد شد که البته نسبت به دوره‌های دیگر عملکرد مناسبی بوده است. به هر روی این نقش برجام را کسی نمی‌تواند کتمان کند حتی مخالفان آن هم نمی‌توانند این را نادیده بگیرند که در آن سه سال وضعیت شاخص‌های مهم اقتصادی بهبود چشمگیری داشت.» فیاضی درباره کیفیت پایین مشاغل ایجاد شده در یک دهه اخیر گفت: «این موضوع جدی است زیرا هنگامی که سرمایه‌گذاری در کشور شکل نمی‌گیرد، صنایع جدید و زیرساخت‌های تازه هم به وجود نمی‌آیند و همه این‌ها در نهایت به مانعی مهم برای ایجاد مشاغل پایدار و باکیفیت تبدیل می‌شوند. بررسی‌ها نشان می‌دهند بخش مهمی از مشاغلی که در این سال‌ها به وجود آمده مشاغل بخش خدمات هستند که کیفیت پایین‌تری دارند.» این تحلیل‌گر اقتصادی ضمن پذیرش اینکه آمارهای رسمی بخش اشتغال «گمراه کننده» هستند، افزود: «این آمار گمراه کننده هستند چون با واقعیات موجود در تضاد هستند و این سیگنال را به سیاستگذار می‌دهد که کشور در مسیر درستی قرار دارد. حال آنکه حتی در همین آمار رسمی هم وقتی نرخ مشارکت اقتصادی را ثابت فرض می‌کنیم، وضعیت متفاوتی به نمایش در می‌آید.»او گفت: «وقتی به نرخ مشارکت اقتصادی کشورهای دیگر نگاه می‌اندازیم، متوجه می‌شویم که وضعیت کشور بسیار بغرنج است.این نرخ برای امارات ۷۸ درصد، برای عمان ۷۱ درصد، برای قطر ۸۷ درصد و برای عربستان هم ۶۷ درصد است. نرخ میانگین جهانی مشارکت اقتصادی هم ۶۴ درصد است. با فرض نرخ مشارکت ۶۰ درصدی برای جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر، نرخ بیکاری به حدود ۳۸ درصد خواهد رسید.» این کارشناس اقتصادی دیگر ویژگی بازار کار ایران را این طور معرفی کرد: «نکته مهم این است که بازار کار ما شدیدا مردانه است. یعنی نرخ مشارکت برای زنان حدود ۱۳ یا ۱۴ درصد است. شاید ۵۰ سال قبل این وضعیت نگران کننده نبود اما پس از این همه تغییراتی که در باورها، فرهنگ و سبک زندگی مردم به وجود آمده، چنین وضعیتی برای اشتغال نیمی از مردم جامعه قابل قبول نیست. همچنین بازار فعلی کار در ایران ظرفیت جذب کمی برای جوانان دارد که موجب بالا رفتن سن شاغلان در کشور شده است.»

Alborz.payam@gmail.com